

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У
СФЕРІ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Комісії _____ Д. Вовк

21 грудня 2017 року

ЗВІТ

про результати проведення консультації з громадськістю – громадських слухань на тему: «Включення понаднормативних втрат теплової енергії в теплових мережах підприємств теплопостачання до складу тарифу на теплову енергію. Умови включення до тарифів та програми зменшення втрат у мережах»

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), було проведено консультації з громадськістю – громадські слухання на тему: «Включення понаднормативних втрат теплової енергії в теплових мережах підприємств теплопостачання до складу тарифу на теплову енергію. Умови включення до тарифів та програми зменшення втрат у мережах».

Інформація про проведення зазначених громадських слухань була розміщена на веб-сайті НКРЕКП в мережі інтернет (www.nerc.gov.ua).

I. Найменування органу виконавчої влад, який проводив обговорення:

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

II. Зміст питання або назва проекту акта, що виносилися на обговорення:

Під час проведення громадських слухань розглянуті та обговорені наступні питання:

- передумови врахування в тарифах на теплову енергію втрат відмінних від розрахункових;
- умови включення втрат теплової енергії в теплових мережах підприємств теплопостачання до складу тарифу на теплову енергію;

- стимулювання теплопостачальних підприємств до зменшення втрат.

III. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні:

Присутні від НКРЕКП :

Черних С.М., Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері теплопостачання

Люлевич Є.Є., заступник директора департаменту із регулювання відносин у сфері теплопостачання

Міхнов К.І., заступник начальника управління інвестиційної політики та технічного розвитку у сфері теплопостачання

Мороз О.М., начальник відділу розрахунку нормативних витрат палива, електроенергії, технологічної води

Запрошені (присутні):

Дунайло С.Л., член Громадської ради при НКРЕКП

Опанасюк Ю.А., член Громадської ради при НКРЕКП

Турчин С.І., член Громадської ради при НКРЕКП

Звержинська В.В., заступник директора з фінансово-економічних питань
ПрАТ «Миколаївська ТЕЦ»

Шевченко Ф.М., головний інженер ПрАТ «Миколаївська ТЕЦ»

Калач І.О., начальник виробничо-технічного відділу
ПрАТ «Миколаївська ТЕЦ»

Гречко О.С., менеджер з зовнішніх комунікацій ДТЕК Енерго

Дремлюга О.М. головний інженер КП «Броваритепловоденергія»

Буділов В.В., начальник планово-економічного відділу
КП «Броваритепловоденергія»

Винарський А.О., ВГО «Спілка власників житла України»

Під час громадських слухань:

1. Черних С.М. виступила із вступним словом та зазначила, що згідно із звітами ліцензіатів за результатами 2015 року втрати теплової енергії в мережах теплопостачання 36 найбільших теплопостачальних підприємств країни складала 17,3% від відпуску з теплових мереж, в 2016 році втрати теплової енергії в мережах складала вже 7,4 млн. Гкал або 19,2%. При цьому, розрахункові, згідно діючих нормативних документів, втрати теплової енергії в теплових мережах складають близько 14,8 %. На деяких підприємствах різниця між фактичними та розрахунковими втратами теплової енергії сягає до 18%.

Поряд з цим, у зв'язку з погіршенням технічного стану теплових мереж, більше 70% з яких експлуатуються понад 25 років, а переважна більшість

трубопроводів прокладено за застарілими технологіями, що не забезпечують надійного та енергоефективного теплопостачання, спостерігається зростання фактичних втрат теплової енергії.

Ситуація, що склалася, призводить до фінансових збитків теплопостачальних підприємств, оскільки в тарифи теплопостачальних компаній включені тільки розрахункові втрати теплової енергії, які таким чином відшкодовуються. Різниця між фактичними і розрахунковими втратами залишається некомпенсованою і призводить до збитків теплопостачальних компаній. Існування значних та системних збитків теплопостачальних підприємств від некомпенсованих втрат теплової енергії погіршує їх фінансово-економічний стан та призводить до дефіциту коштів на здійснення господарської діяльності, припинення програм по оновленню теплових мереж, і, як наслідок, подальшого збільшення фактичних втрат і погіршення технічного стану теплових мереж.

Для вирішення аналогічних проблем у сфері електропостачання постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 19.04.2002 № 398 «Про затвердження Положення про порядок врахування частки понаднормативних витрат електроенергії при формуванні роздрібних тарифів на електричну енергію» був впроваджений дієвий механізм стимулювання електропостачальних підприємств, який передбачав включення в роздрібні тарифи на електроенергію частки різниці між фактичними і розрахунковими втратами за умови зобов'язання електропостачальних підприємств щодо поступового зниження протягом не більше 5 років фактичних втрат електричної енергії.

Завдяки дії зазначеної постанови за 10 років фактичні втрати електроенергії було приведено у відповідність до розрахункових і 19.10.2012 постанова втратила чинність. На сьогодні фактичні втрати в галузі електропостачання нижче розрахункових, а заощаджені за рахунок цього кошти використовуються як додаткове джерело фінансування інвестиційних програм. З урахуванням зазначеного Регулятором розроблено та затверджено Постановою № 1214 від 01.07.2016 «Порядок урахування втрат теплової енергії в теплових мережах у тарифах на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання» (далі – Порядок) у зв'язку із необхідністю впровадження дієвого механізму державного регулювання, стимулювання теплопостачальних підприємств до зниження фактичних втрат теплової енергії в мережах при її транспортуванні споживачам до розрахункових значень.

2. Дунайло С.Л. підтвердив існування даної нагальної проблеми в сучасних суб'єктах господарювання в галузі теплопостачання, та неможливість суб'єктів господарювання самостійно вирішити проблему, згідно діючих нормативних документів.

3. Люлевич Є.Є. підготував та запропонував презентаційний матеріал де, зокрема, зазначив, що НКРЕКП є органом державного регулювання діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг і до її основних завдань, зокрема, входить забезпечення проведення цінової і тарифної політики у сфері теплопостачання, сприяння впровадження стимулюючих методів регулювання цін, забезпечення самоокупності діяльності суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, регулювання діяльності яких здійснюється Регулятором.

В той же час відшкодування «різниці в тарифах» з Державного Бюджету, яке існувало протягом останніх десятиліть призвело до незацікавленості та бездіяльності окремих теплопостачальних організацій в частині мінімізації витрат та втрат при виробництві, транспортуванні та постачанні теплової енергії споживачам. Разом з тим 18 серпня 2014 року між Україною та МВФ укладено Технічний меморандум про взаєморозуміння, пунктом 66 якого зафіксовано вимогу щодо розробки методології обрахування тарифів, які забезпечуватимуть повне покриття собівартості теплової енергії.

Враховуючи позитивний досвід у сфері електропостачання, відповідно до Положення та на виконання зобов'язань України перед МВФ Комісією розроблена постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку урахування втрат теплової енергії в теплових мережах у тарифах на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання» № 1214 від 01.07.2016, яким передбачається впровадження механізму стимулювання теплопостачальних підприємств до скорочення фактичних втрат теплової енергії до розрахункових значень з одночасним диференційованим врахуванням різниці між фактичними і розрахунковими втратами теплової енергії при встановленні тарифів на теплову енергію та затвердженням програми зниження фактичних втрат теплової енергії для кожного конкретного підприємства.

Цей Порядок визначає механізм урахування втрат теплової енергії в теплових мережах у тарифах на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання при їх формуванні згідно з вимогами Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води (затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 24 березня 2016 року № 377) з обов'язковою розробкою та затвердженням Програми - комплексу заходів щодо зниження фактичних втрат теплової енергії в теплових мережах до рівня розрахункових, яка містить зобов'язання ліцензіата щодо зниження фактичних втрат теплової енергії в теплових мережах до конкретних обсягів та рівнів за визначеними періодами шляхом реалізації відповідних заходів (зокрема з будівництва, реконструкції, модернізації, ремонту конкретних об'єктів, організаційних та інших заходів) та графіку їх виконання.

Зазначена Програма складається з трьох розділів:

- перший розділ Програми містить заходи, які виконуються за рахунок амортизації та складової частини прибутку, що передбачається для здійснення необхідних інвестицій для провадження ліцензованої діяльності. Розділ має бути одночасно відповідною частиною інвестиційної програми ліцензіата та формуватись відповідно до Порядку розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері тепlopостачання, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України;

- другий розділ Програми містить заходи, які виконуються за рахунок витрат на ремонт, закладених у собівартості теплової енергії, що передбачена структурою тарифів. Розділ має бути одночасно відповідною частиною плану ремонтних робіт ліцензіата, який враховується НКРЕКП при визначенні елемента собівартості "витрати на ремонт" у структурі тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання згідно з вимогами Порядку формування тарифів;

- третій розділ Програми містить організаційні та інші заходи щодо зниження фактичних втрат теплової енергії в теплових мережах до рівня розрахункових, які не увійшли до першого та другого розділів Програми, зокрема, прийняття на баланс ліцензіата теплових мереж, на які у ліцензіата відсутні відповідні документи на право користування або володіння ("безхазяйних"), удосконалення організаційної структури підприємства тощо.

Слід зазначити, що при модернізації системи тепlopостачання необхідно дотримуватись системного підходу, зокрема спочатку провести актуалізацію приєднаного теплового навантаження та провести енергетичний аудит за результатами якого виконати теплотехнічні та гідравлічні розрахунки оптимізації теплових мереж, будинкових систем, джерел теплової енергії, і, як наслідок провести вибір та заміну обладнання ТП та розмір і конфігурацію теплових мереж, температурного графіку, силового обладнання джерел теплової енергії.

4. Після доповіді Люлевича Є.Є. учасники Громадських слухань взяли активну участь в обговоренні піднятих питань та висловлювали свої пропозиції та зауваження.

Зокрема були обговорені окремі аспекти реалізації Порядку, вимоги до включення частини фактичних втрат теплової енергії в теплових мережах та обсяги які можливо включити до структури тарифу на теплову енергію.

На запитання представників КП «Броваритепловоденергія» було надано відповідь якими документами можливо підтвердити фактичний рівень втрат, та як відбувається процедура включення частини фактичних втрат до тарифу на теплову енергію.

Окремо були розглянуті питання, які прямо не відносяться до теми громадських слухань, однак є суміжними до питання виникнення різниці між фактичними та розрахунковими втратами теплової енергії, а саме: відключення багатоквартирного будинку, де більшість споживачів перейшли на автономне опалення.

IV. Інформація про пропозиції що надійшли до органу виконавчої влади за результатами обговорення:

Пропозицій до проведених громадських слухань до НКРЕКП не надходило.

V. Інформація про зауваження до проведених громадських слухань:

Зауваження до проведених громадських слухань до НКРЕКП не надходило.

VI. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

1. Прийнято до уваги інформацію, що була озвучена під час проведення громадських слухань.

Директор Департаменту із
регулювання відносин у
сфері теплопостачання



С. Черних